

JŪSŲ KŪDIKIO RAIDA (KLAUSA, KALBA IR KALBĖJIMAS)

Nuo gimimo iki 8 sav.

- Išsigąsta netikėto, garsaus triukšmo, pavyzdžiui, suplojus delnais arba trinkelėjus durimis.
- Išgirdęs garsų triukšmą sumirksi, palčiai atsimerkia, nustoja čiulpti arba pravirksta.
- Netikėtai išgirdęs ilgiau nenuitylantį triukšmą, tokį kaip siurblio garsas, suklūsta ir gali pasisukti triukšmo šaltinio pusėn.

9-16 sav.

- Nuščiūva arba nusišypso išgirdęs pažįstamus balsus, net jeigu ir nemato, kas kalba. Nukreipia žvilgsnį arba pasuka galvą balso link. Susijaudina išgirdęs garsus, tokius kaip balsai arba žingsniai.
- Nubudęs pradeda čiauškėti. Burbuliuoja ir kukuoja.

5-9 mėn.

- Skleidžia juoką ir dainavimą primenančius garsus, tokius kaip „ma“, „gu“, „de“, „aru“, „adag“.
- Toje pačioje patalpoje išgirdęs pažįstamus balsus iš karto pasisuka jų pusėn; reaguoja ir į labai tylūs, netoliese girdimus balsus, jeigu nėra pernelyg užsiėmęs kažkuo kitu.
- Atidžiai klausosi pažįstamų kasdieniškų garsų, bando įsiklausyti į labai tylūs garsus, kurių šaltinio nemato. Skleidžia garsus, norėdamas išreikšti draugiškumą arba susierzinimą.
- Čiauška, pavyzdžiui, „da da da“, „ma ma ma“, „ba ba ba“. Mėgaujasi galėdama garsiai, melodingai čiauškėti atsakydamas kitiems. Pradeda pamėgdžioti kitus garsus, pavyzdžiui, kosėjimą arba čepsėjimą.

9-12 mėn.

- Pradeda reaguoti išgirdęs savo vardą.
- Garsiai čiauška, neretai skleisdamas ritmingus garsus, kurie primena nesudėtingą pokalbį.
- Reaguoja į tokius žodžius kaip „ne“, „ate ate“, net jeigu nemato kalbančiojo gestų.
- Pamojuoja atsiveikindamas, ploja rankutėmis.
- Apie 12 gyvenimo mėnesį jau gali ištarti 1 ar 2 žodžius.

1-2 metai

- Apie 15 gyvenimo mėnesį sugeba ištarti daugybę kalbą primenančių garsų. Sugeba teisingai ištarti 2-6 žodžius, kurie jums yra suprantami, pavyzdžiui, „šuo“, kai pamato šunį.
- Apie 18 gyvenimo mėnesį žaisdamas skleidžia kalbą primenančius garsus, ritmingus garsus, kurie primena nesudėtingą pokalbį. Sugeba ištarti 6-20 žodžius, kurie jums yra suprantami. Sugeba vykdyti paprastus nurodymus, tokius kaip „parodyk savo batus“.

- Knygose ieško ir rodo paveikslėlius, vartodamas tokius žodžius kaip „va“, „čia“. Sugeba po vieną versti puslapius.
- Apie 24 gyvenimo mėnesį sugeba teisingai ištarti 50 ar daugiau žodžių, kurie jums suprantami. Iš 2 ar daugiau žodžių sugeba sudaryti paprastus sakinius, pavyzdžiui, „dar pieno“. Kartu dainuoja vaikiškas daineles ir lopšines. Žaisdamas kalbasi su savimi, nors tokia kalba kitiems gali būti ir nesuprantama.

2-3 metai

- Apie 30 gyvenimo mėnesį vartoja 200 ar daugiau žodžių, kurie jums suprantami. Vartoja įvardžius - „aš“, „man“, „tu“. Kalba sakiniais, nors jų struktūra ir nėra visiškai taisyklinga. Žaisdamas kalbasi su savimi. Klausinėja. Gali padeklamuoti kelis paprastus eilėraštukus.
- Apie 36 gyvenimo mėnesį vartoja daug žodžių, jo kalba jį pažįstantiems žmonėms tampa suprantamesnė.

3-5 metai

- Jo kalba suprantama ir jo nepažįstantiems žmonėms. 4-5 metų amžiaus kalba sakiniais, tarimas ir gramatika paprastai būna taisyklingi.

Literatūra:

B. McCormick, Children's Hearing Assessment Centre, Nottingham, UK – 'Can Your Baby Hear You?' (1982)

Mary D. Sheridan – 'Birth to Five Years' (1997)

Šio informacinio lapelio vertimą į kitas kalbas galite rasti ir atsisiųsti čia:

<http://www.publichealth.hscni.net/publications/newborn-hearing-screening>

Reproduced by the Northern Ireland Newborn Hearing Screening Quality Management Group

January 2015